

ВАТАННИ СЕВМАК — ИЙМОНДАНДУР!

« ИНСОН ВА ҚОНУН »

КУШ — ЭДИЛЛИКТЕ!

Газета 1996—жыл
1-сентябрден
шыға баслады.

№ 7

1996 жыл

19-ДЕКАБРЬ

ПИИШЕМБИ

сатыўда еркин баҳада

АДАМ ХЭМ НЫҒЗАМ

ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ХУҚЫҚ ҚОРҒАҰ УЙЫМЛАРЫНЫҢ ЖӘМИЙЕТЛИК—ХУҚЫҚЫЙ ГАЗЕТАСЫ

Сыйлықлар тапсырылды

6-декабрь күни Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңесінде ҳүкметлик наградалар менен сыйлықланған республикамыздың бир топар пухараларына наградаларды тапсырыў салтанаты болды.

Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңеси Баслығы Уббинияз Әширбеков бул салтанатлы мәжилисте шығып сөйлеп, наградаларды тапсырды.

Наградаланғанлар қатарында Қарақалпақстан Республикасы ишкі ислер министрлигинин жәмийетлик тәртіпти қорғаў бөлими-

нин хызметкерн милиция старшинасы Абибуллаев Елиўсин Жолдасович, Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңесинин «Хүрмет жарлығы» менен сыйлықланды. Ал Қайлыкөл районлық ишкі ислер бөлими баслығы милиция майоры Қадирберген Клышевқа «Қарақалпақстанға мийнети сиңген юрист» ҳүрметли атағының нышанлары тапсырылды.

Салтанатлы мәжлиске Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңеси Баслығы С. Аўезматов, Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңеси Баслығының орынбасары Р. Юлдашевлар қатнасты.

Ж. ӨТЕНИЯЗОВ.

ШИКОЯТ ТАГИДА ҲАҚИҚАТ БОР

Республикамызда фуқаролардан келган ариза ва шикоятларни ўз вақтида кўриб ҳал қилишга, улардан келган ариза ва шикоятларни адолатли ечишга кундан кўнга эътибор қоратилмоқда. Лекин шундай бўлишига қарамастан айрим корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари келиб тушган ариза ва шикоятларга етарли эътибор бермайдилар шу оқибатда такрор-такрор аризаларнинг поғоналаб давлат ташкилотлари идораларига ариза беришларига сабабчи бўладилар.

Туман суди томонидан 1996 йил давомида туман судига келиб тушган ариза, ва шикоятлар таҳлил қилиб кўрилганида 26 та ариза ва шикоятларнинг келиб тушганлиги, бу келиб тушган аризаларнинг 14 таси алимент ҳақида суд қарорларининг ўз вақтида етарли бажарилмаётгани ҳақида келиб тушган аризалардан 4 таси такроран келиб тушган ариза экани, шундан 2 таси ҳам судга ҳам юқори ташкилотларга ёзилиб нуسخа экани аниқланди. Бу келиб тушган аризалардан 8 таси суднинг юқори органларига келиб тушиб Қарақалпоғистон Республикаси Адлия Вазирлиги томонидан назоратга олинган аризалардир.

Бу аризаларнинг ҳаммаси суд томонидан корхона ва ташкилотларда текширилган вақтда ҳақиқат экани тасдиқланди.

Кўпгина корхона ва ташкилотларнинг маъсул ходимлари фуқароларнинг му-

рожаатларига эътиборсизлик билан қарагани, хатларга ўз вақтида жавоб бермаганлиги ёки бажариши керак бўлган вазифаларни қонун талаблари асосида бажармаганлигидан бу ариза ва шикоятларнинг келиб тушгани аниқланди.

Туман суди томонидан келиб тушган ариза ва шикоятларни айнинча алимент бўйича қарорларининг бажарилмаётганини текширганда кўпгина ҳисобчиларнинг ёш болалар нафақаларини ўз вақтида юборилмаётгани аниқланди. Бу бўйича «Қирққиз», Қирққизобод», Эллиққалъа», «Москва» «Таза Амир-обод» фермерлар уюшмаси ҳисобчилари томонидан вақтида алимент пулларнинг борилмаётгани аниқланиб, кўпгина шахслар маъмурий жавобгарликка тортилдилар ва судга жарима тўладилар. Шунингдек бу корхоналарнинг раҳбарларига тағдимномалар келтирилди.

Агар ҳар бир маъсул шахс келиб тушган аризага ўз шахсий муаммосига қарагандек қараб ҳал қилганида эди, ариза ва шикоятлар тушиб ўзгалар вақтини олмасди, сон саноқсиз қоғоз ва рақларни қуйдан юқоригача йўл қатнаб юрмаган бўлар эди. Шу сабабли, ҳар биримиз шикоят тағида ҳақиқат борлигига шубҳа қилмайлик.

Ш. РАЖАПОВА.
Эллиққалъа тумани судининг раиси

Судья ҳар бир процесслерде пухараны оз арзасы менен тыңлап, еки тәрепке тендей көз-қараста қарап, оларга өз ҳуқықларынан пайдаланыў кереклигин тереңнен түснидиреди. Пухараларда өз гезегинде судьяның диллигине, жоқары адамгершиликгине, өз касибиниң жетик қәнийгеси экенлигине ырыз болды.

Усындай судьялардың бири Нөкис қалалық судьяның судьясы Амангул Жубаньшева.

Сүүретте: А. Жубаньшева жұмыс уақтында.

Б. АЛЛАШЕВ сүүрети.

АКЦИЗ МАРКАСИ ЙҮҚ БҮЛСА...

Республика Президентининг 1996 йил 9 август Фармониға бйноан савдо ва хизмат кўрсатиш ташкилотлари савдо ва хизмат кўрсатиш тушумини ҳар кунни банк кассасига топшириши шарт. Савдо тушумини бир кундан ортиқ муддатга сақлаш савдо ва хизмат кўрсатиш тушумини яшириш деб баҳоланади ва тегишли мансабдор шахслар маъмурий жавобгарликка тортилдилар.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига асосан шу йил 1 октябрдан бошлаб спиртли ичимликлар (пиводан ташқари) ва тамаки маҳсулотларига акция маркалар ёпиштирилиши шарт.

Акциз марканинг муомалаға қиритилишининг асосий сабаби ҳар хил қўлбола спиртли ичимликларнинг савдоға чиқарилишининг олдин олиш, акциз марка ёпиштирил-

ган ишлаб чиқарувчининг жавобгарлигини ошириш, сотилган спиртли ичимлик ва тамаки маҳсулотлари тўла солиққа тортишдан иборат. Ўз қолдиғида спиртли ичимликлар ва тамаки маҳсулотлари бўлган савдо ташкилотлари солиқ идораларига акциз марка учун талабнома беришлари лозим.

Акциз маркани солиқ инспекцияси рухсати билан Пахтабанкдан сотиб олинади. Акциз марка қимматли қоғоз сифатида ҳисобда туради. Акциз маркасиз чиқарилган спиртли ичимликлар ва тамаки маҳсулотлари 1 октябрдан кейин эгаларидан олиб қўйилиб ва бу шахслар савдо қондасини бузувчи сифатида маъмурий жавобгарликка тортилмоқдалар.

Комилжон ҚАЛАНДАРОВ,
Хуқуқшунос.

Эллиққалъа тумани.

РЕСПУБЛИКАМЫЗ БИИДЭРҒАЗА ЕМЕС

Қарақалпақстан Республикасы темир жол шегарасы болган Қоңырат темир жол бажыханасында журтымыздан шетке шығып атырган ҳар бир зат гүзетип барылады. Усындай хызметлерди инабат-

лы атқарып атырган Х. Бабажановты атап өтсек алжаспаймыз. Сүүретте: Х. Бабажанов өзининг нашебетлик затларды ийскелеп табыўшы ийти менен бирге хызмет бабында.

САҚ ҒАРҒА, САҒАҒЫНАН ИЛИНДИ

Милицияның жұмысы қиын, ма- шақатлы, лекин мақтанышлы кәсіп. Олардың күнделікті жұмысында хәрқыйлы ұақыялар ушырасып ту- рады. Гейде жынайтшы өз қылмыс- ларының изин жасырыу үшін түл- кидей хийлекерлік пенен хәрекет етеди. Әлбетте, бундай жынаят ис- лерин ашыу милиция хызметкер- лерине аңсатлыққа түспейди. Қыл- мыслы ислерди ашыу үшін терең ақыл, тынық қыял, көп тәжірийбе, тапқырлықты талап етеди.

Лекин, мийнеткешлиги хәм зий- реклигиниң арқасында өз кәсибинен камал тапқан Нөкис қалалық иш- ки ислер бөлиминиң жынайттын алдын алыу бөлимшесиниң баслы- ғы, милиция капитаны Султан Кур- банов ашылыуы қыйын болған хәр- қыйлы жынаят ислерин қысқа мүддетлерде ашыуға ерисип, жәмәэт арасында хұрмет пенен тилге алы- нып киятыр. Ол өз кәсибин оғада қәдирлеп халық ийгилиги үшін ҳадал ислеунниң нәтийжесинде жынаят ислерин ашыу менен шек- ленип қалмастан оның алдын алыу бойынша бирқанша түсиндириу жұ- мысларын алып бармақта.

...1995 жылдың 20 августы кү- ни азанғы саат 9 ларда Нөкис қа- ласы ишки ислер бөлиimine Қара- қалпақстан ауылхожалығы суу тармақлары трестиниң гаражынан 1795 килограмм реңли металл урланғанлығы хаққында хабар етилди. Бөлимше баслығы Султан Курбанов тез хәрекет етеуғын топар менен урлық жүз берген жер- ге дәрхал жетип келип, ол жерде барлау жұмысларын жүргизди. Бир ойландырырлық жери гараждың айнасы ямаса қапысы сындырыл-

маған, хәммеси орнында. Сонда уры реңли металлдарды гараждан қалайынша урлап кеткен? Бул ше- шилиуи қыйын жумбақ еди. Талай шешилиуи қыйын болған қылмыс- лы ислерди ашқан Султан Курбанов буған хәшқандай албырамады. Се- беби, ол бул жынайтлы истиде қысқа мүддетте ашатуғынлығына исеним менен хәрекет етти. Склад баслығынан гүманланыуға қапыда ямаса айнада оның бармақ излери табылмады. Криминалистлер анық- лаған бармақ излери белгисиз би- реулердиң бармақ излери еди. Де- мек, уры алдын ала жойбарласты- рып өзиниң қылмыс-лы исиниң изин билдирмеуге хәрекет еткен.

Ол гаражды гүзететуғын қара- ұыллардың барлығында гаражда алдырды. Олардың медициналық экспертиза арқалы спиртли иним- ликлер ишкенлигин ямаса ишпе- генлигин анықлауға киристи. Лекин, сол реңли металл урланған күнги гүзетте турған қараұылдың хәдден тыс муғдарда арақ ишкенлиги анық- ланды. Солай етип келеп ағаштың ушы табылғандай болды.

— Гүзетте турып неге арақ иш- тиңиз? Болған ұақыяны басынан ақырына шекем айтып бериңиз?— деди Султан қараұылға қатты та- лап етип.

... Қараұыл бир гүрсинип алды да ұақыяны бастан ақырына ше- кем айтып бериуге мәжбүр болды.

Нөкис қаласының Мырзағалий Дәрибаев көшеси, №40 жайда ту- рыушы Махсет Жанхожаев буннан 2—3 жыл бурын усы гаражда қа- раұыл болып ислеп жүрип гараж- дың қулпының гилтин қөрип оны қолдан ислеп реңли металлдарды

урлауды алдын ала режелестире- ди. Солай етип ол сол күни кеште қалтасына 2—3 шийше арақ са- лып келип сол күнги қараұыл ме- нен түнниң әдеуір ұақтына шекем арақ ишип қараұылдың мәс бол- ғанлығынан пайдаланып алдын ала келисилген жүк машинасының кузобына реңли металлдарды жүк- леп қоңсылас тууысқан Қазақстан республикасына апарып көп ақ- шаға сатыуды режелестирип га- раждан алып кеткен. Бирақ Мах- сеттиң бул планы иске аспай рең- ли металл сол күнниң өзинде-ақ гаражда қайта алып келинди. Ал уры Махсет Жанхожаев болса Өзбекстан республикасы жынаят кодексиниң 169 статьясы менен жынаят жууапкершилигине тар- тылып қылмысына ылайық жаза- сын алды. Бундай ұақыялар биз сөз етип отырған Нөкис қаласы ишки ислер бөлиминиң жынайттын алдын алыу бөлимшесиниң бас- лығы, милиция капитаны Султан Курбановтың күнделікли жұмы- сында жийиңжийи ушырасып ту- рады.

Тәжірийбели милиция хызмет- кері Султан Курбанов 1967 жылы Кегейли районының Қызыл әскер ширкетлер ассоциациясында дийқан семьясында тууылды. Ол 1937 жылы орта мектепти питкерген- нен сон Ташкент қаласындағы милиция хызметкерлерин таяр- лайтуғын милиция академиясына оқуға кирип оны 1989 жылы та- быс-лы тамамлап Нөкис қалалық ишки ислер бөлиimine жұмысқа орналасты. Дәслеп ол Нөкис қа- ласының гербиш забод аймағына участка инспекторы болып исле-

ди. Ол дәслепки күнлерден бас- лап-ақ өзине тапсырылған участ- када жынаят ислериниң алдын алыу, жынаят ислерин қысқа мүд- детте ашып өз жәмәәти арасында үлкен хұрметке миясар болуға еристи. Ол ұақыт пенен санаспа- тан қырағылық пенен ислеунниң нәтийжесинде қылмыс-лы ислердиң алдын алып оны болдырмауға хә- рекет етиунниң нәтийжесинде қыл- мыс-лы ислер азайды. Оның искер- лигин, шөлкемлестиреушилиқ уқы- бын аңлаған Нөкис қалалық ишки ислер бөлиминиң басшылары 1991 жылдың июнь айында оны жы- найттын алдын алыу бөлимшеси баслығының орынбасары етип та- йынлады. Арадан 5 ай өткеннен кейин ол усы бөлимниң баслығы болып тайынланды. Минекей, сон- нан бериде бираз жыллар өтті.

Тынбай излениушенлиги, өз би- лимин удайы көтериуе хәрекет етиунниң нәтийжесинде ол өз кәсибиниң маманы болуға ерис- ти. Ол өзиниң бай тәжірийбесин жас милиция хызметкерлерине үйретиу менен бирге ветеран ми- лиция хызметкерлериниң бай тә- жірийбелеринен жалықпай үйр- ниң өзиниң ис тәжірийбесин тын- бай арттырмақта. Соның нәтий- жесинде ол бирнеше мәртебе Нө- кис қаласы ишки ислер бөлими менен Қарақалпақстан республи- касы ишки ислер министрлиги та- рипинен бақалы затлар менен сый- лықланды хәм «Хұрмет жарлық- лары» менен сыйлықланды.

Қәсибиннен камал тап, Султан. Қутлымурат ӘБДИҚАЙЫРОВ, журналист

МЕНИҢ МИЛИЦИЯМ — МЕНИ ҚОРҒАЙДЫ

Кейинги жыллары пайтахтымызда хұр қандай жынаятлардың алдын алыу бойынша айтарлықтай жұмыстар алып барылуы нәтийжесинде жынайттын бир қанша түрлерин өткен жылларға қарағанда азайып бармақта.

Сүүретте: (шептен оңға қарай) Нөкис қалалық Ишки ислер бөлими бас-

лығының орынбасары Баймурза Жо- ламанов, патруль хызмети бөлиминиң баслығы Султан Курбанов, Ишки ис- лер бөлиминиң баслығы Қуғаншбай Тажимуратов хәм участка инспекторы Зөрипбай Ешниязов.

Б. АЛЛАШЕВтың түсирген сүүреті.

«02 ХАБАРЛАЙДЫ.»

Дене жарақаты

11 декабрь 1996 жылы саат 18-де Респо, пос. Новой пос. көшеси 117 жайда жасаушы, жұмыста жоқ, 1968 жылы тууылған А. Боранбаев хаялы, жұмыста жоқ, 1967 жылы тууылған Р. Ещанованы урған. Нәтийжеде ол жарақатланып емлеуханаға түскен.

Өз жанына қастиялық ислеу.

15 декабрь 1996 жылы саат 02. 50 де Қызкеткен поселкасы Карпов көше- си 40 жайда жасаған, жұмыста жоқ, 1956 жылы тууылған Абен Айтилеуов үйинде өз өзине от берген. Нәтийжеде ол ауыр ахуалда емлеуханаға түсип қайтыс болған. Себеби анықланбақта.

ЖӘМИЙЕТЛИК ШӨЛЖЕМЛЕР ХАҚҚЫНДА

Жәмийетлик бирлеспелер» хаққында Ны- замна тийкарланып хәм Қарақалпақ- стан Республикасы Министрлер Кеңе- синиң 1993 жыл 13 май күнги «жә- мийетлик бирлеспелердиң» уставларын дизимге алыуды тәртиплестиреу» хақ- қындағы қарары бойынша жәмийетлик бирлеспелер ҚР әдиллик министрлиги- нен дизимнен өтеди.

ҚР әдиллик министрлигиниң «жә- мийетлик бирлеспелер» бөлиминиң алып барып атырған жұмысы усы жо- қарыдағы көрсетилген шөлжемлерди дизимге алыу хәм хызметлерин тек- сериуден ибарат.

Жәмийетлик бирлеспелер, пухаралар, сиясий, экономикалық, социаллық хәм мәдени қорғау, пухаралардың бел- сендилігин хәм искерлигин рауажлан- дыруу, республика аралық хәм халық аралық байланысларды кеңейтиу, ны- зам менен қадаран етилмеген басқада жұмысты әмелге асыруу мақсетинде дүзиледи.

Жәмийетлик бирлеспелер дизимнен өтиу үшін 3 нускада төмендеги хұж- жетлерди усыныуға тийис:

1. Бирлеспениң уставы
2. Шөлкемлестиреу жыйналысының протоколы
3. Дизимге алыуда белгиленген тәр- типте өндирилетуғын төлем хаққындағы банк хұжжети.
4. Қаржыландыруу дереги хаққында декларация.

Хәзирги ұақытта Әдиллик министр- лигинен 108 жәмийетлик бирлеспе ди- зимнен өтті.

Дизимнен өткен жаслар шөлжемлери, хаял-қызлар, илимий-техникалық, ма- нылар хәм ветеранлар шөлжемлери, кәсиплик аұқамлар, қайырқомлық қор- лары хәм т. б. дизимге алынған бир- леспелер физкультура—спорт тарауын- да, социаллық рауажланыу, илим хәм

экология саласында, халықтың денсау- лығын сақлауда, халықтың кем тәми- йинленген жәрдемге мүтәж семьяла- рына, майыпларға қайырқомлық жәр- демлер көрсетиуде өз хызметлери ме- нен жәмийетимизге пайда келтирету- ғын әҳмийетли жұмысларды әмелге асырып атыр.

Нызам хәм өз уставлары талабын оры- ламай қәте-кемшилиқлерге жол қойған жәмийетлик бирлеспелерди атап өтиу керек.

Д. А. Қунаев атындағы халық ара- лық фондының Қарақалпақстан бөли- ми 1993 жыл 14 июнь күни ҚР Әдил- лик министрлигинен мәмлекетлик ди- зимге алынған. Бул бирлеспе бүгинги күнге шекем хеш қандай жұмыс и- слемей хәрекетсиз турған.

Тахияташ қалалық хәкимияты иши- ны ашылған «Келешек» фонды да бир неше мәрте ескертиулерге қара- мастан тийисли кварталлық хәм жыл- лық есапларын тапсырмаған. Соның үшін «Келешек» қорының ҚР әдил- лик министрлигинен қарары менен хәрекетти тоқтатылды.

Және де атап өтиу керек жәмийет- лик бирлеспелерди кварталлық хәм жыллық есапларын тапсырмай жүрген: Қарақалпақстан Республикалық «Ери- зар Алақоз» қоры; Естелик жәмийети; Сүүретшилер аұқамы; Қарақалпақстан Республикалық коопе- ратив, киши, арендалық бирликтеги хәм жеке кәрханалар хызметкерлери- ниң кәсиплик аұқамы; Чернобылшылар Ассоциациясы.

Жоқарыдағы атап өтилген жәмийет- лик бирлеспелердиң тоқтатыу мәселе- си ҚР әдиллик министрлигиндеде қара- лып атыр.

3. АРЗЫМБЕТОВА,

Қ.Р. Әдиллик министрлигиниң жә- мийетлик бирлеспелер бөлиминиң баслығы.

ЖОЛЛАРЫМЫЗДЫҢ ҚАҰЙПСИЗЛИГІН ТӘМИЙИНЛЕЙМИЗ

Мәмлкетлик автомобиль инспекциясы хызметкерлериниң тийкары ұазыйпасы жол-транспорт хәдийселериниң алдын алыу хәм автоматотранспорт құралларын өз мәпине пайдаланыу жағдайларна қарсы гүресуі, айдаушыларды таярлау хәм оларды тәрбиялау жұмыстарын бақлау, сондай-ақ автоматотранспортлар қатнасындағы жынаятларға тыйым салыу болып есапланады.

Усы күнге шекем МАИ хызметкерлері тәрәпинен улыўма 155311 жол хәрәкети қәделерин бузыушылар ирилген, соның ишинде 76483 айдаушы жол хәрәкети қәделерин қопал түрде бузыушылар.

Жол хәрәкети қәделерин қопал түрде

бузыушыларды анықлауда арнаулы техникалардан кең түрде пайдаланылады. Врач—нарколог қәнигелери хәм наркологиялық приборлар жәрдемінде мәс халында рульге отырған транспорт айдаушылары анықланады. Бундай 1867 айдаушы ирилген хәм жергиликли халық суды тәрәпинен тийисли шара көрилмекте.

Сондай-ақ колоннаны гүзетип жүриу хәм көшелерде патруль хызметин атқаруы үшін қатты сөйлеуші үскенелер, өшип-жанып туратұғын маяклар, радиостанциялар бар арнаулы хызмет автомобильери қолланылады. Жолдағы инспекторлар қолда алып жүретұғын радиостанциялар мәнен тәмиинленген.

Жүз берген жол-транспорт хәдийселерин өз ұақтында хәм белгиленген тәртіпте хужжетлестирүүин, белгисиз адамлар тәрәпинен қуып алып кетилген хәм урланған автоматотранспортларды оператив түрде иэлеп табуын хәм улыўма наряд жұмысын шөлкемлестирүү мақсетинде нәубетши бөлим стационар радиостанциялар, телефон хәм басқа да керекли құраллар менен тәмиинленген. Усындай оперативлик жұмыстар нәтийжесинде МАИ хызметкерлері тәрәпинен қуып, алып кетилген 18 хәм урлап кетилген 9 автоматотранспортлар табылды. Соның менен бир қатарда МАИ хызметкерлері қатнасында улыўма 374 жынаят ашылған.

Мысалы: 1996 жылдың 25 март күни саат—02.30 лар шамасында Нөкис қаласы Бердақ гүзарының № 54 жайының

түсынан пуқара Б. Халмуратовқа тийисли ВАЗ—2103 мәмлкетлик белгиси 3 70—52 КП автомашинасы белгисиз адамлар тәрәпинен алып кетилгенлиги ҳаққындағы хабар жетип МАИ хызметкерлериниң оператив ислеу жұмыслары нәтийжесинде автомашина тауылып, ийесине қайтарылды, ал жынаятшы болған Қазақстан Республикасының тұрғыны К. Айтымбетов хәм Нөкис қаласының тұрғыны А. Ережеповлар қамаққа алынды.

Усы жылы 30 сентябрь күни саат 19.00 шамасында Қоңырат—Сексеўил сай асфальт жолының 6 километринен пияда киятырған пуқара Жиёмуратов Қыдырбайды белгисиз автомашина қағып, ұақыя болған жерден қашып кеткен. Бул хәдийсе бойынша Қоңырат районлық ИИБ МАИ бөлимшесиниң хәм оператив ислеу жұмыслары нәтийжесинде үш күннен соң Нөкис қаласының тұрғыны ХАТП—16 автокөрханасына қараслы МАЗ—5549 мәмлкетлик белгиси 18—49 ИПН автомашинасының айдаушысы Т. Маханов екенлиги анықланды хәм қамаққа алынды.

Сондай-ақ МАИ хызметкерлері елимиздиң товар—материаллық байлықларын республикамыздан тысқарыға нызамсыз түрде алып шығып кетиулерине тыйым салыуда өз үлеслерин қоспақта. Усы күнге шекем МАИ хызметкерлері тәрәпинен хәр қыйлы материаллық байлықтар мәмлкетимиздиң гәзийнесине қайта тапсырылды.

МАИ хызметкерлері пуқаралардың жеке меншигиндеги хәм мәмлкетлик

пайдаланыудағы автоматотранспортларды дизимнен өткеруі хәм есапқа алыу, техникалық паспортлар хәм мәмлкетлик номер белгилерин беруі, арнаулы оқыу орындарын птитриушилерден имтихан алыу хәм гүуалықлар беруі, автоматотранспортлардың техникалық жақтан сазлығын көзден өткеруі жұмысларын да алып барады.

Светофорларды құруы, жол белгилерин орнатуы хәм жоллардағы ажыратыушы сызықларды сызыу, олардың сазлықларын қадағалау жұмыслары менен Мәмлкетлик автоинспекциясының арнаулы монтаж-эксплуатациялау бөлими шугыланады.

МАИ хызметкерлері жол хәрәкети қәуипсизлигин тәмиинлеу жұмысларының зөрүртлиги пуқараларға газеталар, телевидение хәм радио арқалы таныстырылып барылады. Мектептерде хәм мектепке шекемги балалар мәкемелеринде балаларға жол хәрәкети қәделерин үйретеди.

Хәр тәрәплеме бул құрамалы жұмыстарды орындау үшін МАИ қатарында хәр тарау ийелери болған қәнигелер хәм жақсы таярланған денсаулығы жақсы, жаздың ысысында қыстың суығына да, жауын-шашынларға шыдамлы, бизиң жолларымыздың қәуипсизлигин исенимли түрде тәмиинлейтуғын мәрт жигитлер хызмет етеди.

А. ЖОЛДАСБАЕВ,
ҚРИМ МАИ бөлимниң баслығы,
милиция подполковниги.

САВОЛ ЖАВОБ БУРЧАГИ

Узиниң тұлвоға қодирлигини йүқотиб, уни яширганларға қандай чора құлланади?

Хўжалик юритувчи субъектнинг ҳақиқатта тұғри келмайдиган маълумот ва хужжатларни тақдим этиш, бухгалтерлик ҳисоботларни бузиб кўрсатиш йўли билан иқтисодий жиҳатдан Узиниң тұлвоға қодирлигини йүқотганлигини ёки иқтисодий ночорлигини бошқа-қача тарзда қасдан яшириши кредиторларға кўп миқдорда зарар етказилишига сабаб бўлса,—энг кам ойлик иш ҳақиниң эллик бараваридан юз бараваригача миқдорда жарима ёки беш йилгача муайян ҳуқуқдан маҳрум қилиш ёхуд уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёхуд мол-мулк мусодара қилиниб, беш йилгача озодлиқдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

Сохта банкротлик нима?

Сохта банкротлик, яъни хўжалик юритувчи субъектнинг ўз мажбуриятларини иқтисодий жиҳатдан бажара олмаслигини била туриб, ҳақиқатта тұғри келмайдиган эълон бериши кредиторларға кўп миқдорда зарар етказилишига сабаб бўлса,—энг кам ойлик иш ҳақиниң эллик бараваридан юз бараваригача миқдорда жарима ёки беш йилгача муайян ҳуқуқдан маҳрум қилиш ёхуд уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёхуд мол-мулк мусодара қилиниб, беш йилгача озодлиқдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

Гиевандлик моддаларини етиштирган кишиларни ушлаб, жазолаганлари ҳақида кўп ўқиймиз. Умуман тақиқланган экинларни етиштирганлар учун қандай

жазо берилади. Шу ҳақда тўлиқ хабар берсангиз?

Узбекистон Республикасиниң 1995 йил 1 апрелидан амалда бўлган Жиноят Кодексига гиевандлик ҳарақатлари учун қуйидаги жазо турлари белгиленган.

— Тақиқланган экинларни, яъни күннор ёки мойли күннор, каннабис ўсимлиги ёхуд таркибида гиевандлик воситалари ёки психотроп моддалар бўлган экинларни қонунга хилоф равишда экин ёки етиштириш:

энг кам ойлик иш ҳақиниң йигирма беш бараваридан эллик бараваригача миқдорда жарима ёки уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёхуд уч йилгача озодлиқдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

Уша ҳарақат:

а) илгари гиевандлик воситалари ёки психотроп моддалар билан қонунга хилоф равишда муомала қилишдан иборат жиноятни содир этган шахс томонидан;

б) гуруҳ шахслар томонидан олдиндан тил бириктириб;

в) ўртача қатталиқдаги экин майдонда содир этилган бўлса,

энг кам ойлик иш ҳақиниң эллик бараваридан юз бараваригача миқдорда жарима ёки олти ойгача қамоқ ёхуд уч йилдан беш йилгача озодлиқдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

Уша ҳарақат:

а) ўта ҳавфли рецидивист томонидан;

б) уюшган гуруҳ ёки униң манфаатларини кўзлаб;

в) қатта экин майдонда содир этилган бўлса;

мол-мулк мусодара қилиниб, беш йилдан ўн йилгача озодлиқдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

БӘРҚУЛЛА ҚЫРАҒЫ БОЛАЙЫҚ

Президентимиз И. Каримов айтқандай: «Бул азиз Уатан хәммемиздики, оның ырбаб-бахтылы жарқын келешегин ушың жасау, гүресуі, керек болса жаның пиде етиу, усы әднүли топырақта жасап атырған хәр бир инсаң ушың қандай бахыт». Бул гәплерди қәлбине қуйып алған хәр бир инсанға усы мақсетке ис алып баруы хәм парыз хәм қарыз.

Уатан пухарасына өз ана журтына шын садықлық пенен оның хәр мүлкин көздиң қарашығындай қастерлеу, ҳақыйқый жан күйери болуы үлкен мақтаный. Бул бағдарда районлық ишки ислер бөлими тәрәпинен нәтийжели ислер алып барылмақта. Усы жылдың он айы ишинде район аймағында 67 жынаят жүз берип соннан 58 жынаят ашылды. Қалғанларын ашыу ушың оператив ислеу тергеу жұмыслары жүргизилип атыр.

Районымызда орым-жыйым мапазыда тамамлана келди. Бул жууаикерли мапазда хызметкерлеримиз ауыл хожалығы егинлерин жыйнап алыуда талап-таражлыққа жол қоймауы ушың барлық илақларды көрди. «Хасыл—96» оператив топар штабы дүзилип, район аймағында бақлау жұмысларын алып бармақта. Ушының нәтийжесинде 35 майда урлық, 2 урлық хәм 2 көп муғдардағы урлық анықланды. Бул анықланған жынаятлар бойынша тийисли жазалар көрилип, көп муғдардағы 2 урлық бойынша жынаятлы ис қозғатылып, тергеу жүргизилип атыр.

Хәр қандай жынаятлардың алдын алыуда хәм жынаятларды ашыуда жынаят қыдыруы топарынан аға лейтенант Қ. Исмайлов, ишки ислер бөлими тергеушиси А. Темирханов, аймақлық инспектор милиция аға лейтенанты Е. Сапаров, жас өспиримлер менен ислесуі бөлимнен милиция капитаны П. Қаниязова, МАИ бөлимшесиниң баслығы милиция аға лейтенанты С. Акмуратов хәм тағы басқаларды айрықша атап өтиуге болады.

Жақын ўақытларда районлық ишки ислер бөлимниң жаңа имаратты иткерилиуі алдында тур. Бул иргеге өзгертсек ислеримиз тағы да раўаж табары сөзсиз. Соның менен бирге хызметкерлеримиз бәрқулла биллимерин жетилестириуге жалықпайды. Хәзир 2 хызметкерлеримиз жұмыстан қол үзбестен Өзбекстан ишки ислер министрлигиниң академиясында оқып атырса, районымыздан 3 жас бул академияда иштен оқып атыр.

Уллы сақыпқыран бабамыз Әмир Темирұрдың «Күш-адалатдадур», деген насиятына садық болған ишки ислер бөлимниң хызметкерлері пуқаралардың тыныш хәм татыу жасауы ушың хәр қандай жынаятшылықтың алдын алыуда озлериниң барлық күш-жигерлерин жұмсап, қырағылық көрсетеди.

Парахат ЕМБЕРГЕНОВ,
Нөкис районлық ишки ислер бөлими баслығының орынбасары,
милиция аға лейтенанты.

ЖЫНАЯТЛАР ХРОНИКАСЫ

Ауыр ақыбетли жол транспорт хәдийсеси

Хожели районы 5 декабрь 1996 жылы саат 15 те Маяковский көшеси 130 жайда жасаушы Районлық электротармақлары мәкемесинде иженер, 1962 жылы тууылған Ж. Жумамуратов ВАЗ—1206 МВ Е 25—03 КП автомашинасын басқарып киятырып Хожели—Қоңырат жолының 11 км. де жолдың шетине шығып кетип өз өзине аударылған. Нәтийжеде ол емлеўханаға алып киятырғанда қайтыс болған.

Зәхәрлениу.

15 декабрь 1996 жылы саат 19 да Қоскөл—2, пос. 3 көше, 47 жайда жасаушы, жұмыста жоқ, 1979 жыл тууылған Нуржамал Қайипназарова үйинде укесу ишин зәхәрленип емлеўханаға түскен.

Дерексиз жоғалуы.

Әмиўдәрья районы, 9 декабрь 1996 жылы саат 09.00 де Қыпшақ ауылы Әмиўдәрья колхозында жасаушы «йүл-

даш» фермер хожалығының жұмысшысы 1950 жылы тууылған Юлдашев Мадияр, үйинен шығып кетип қайтып келмеген.

Шымбай районы 10 декабрь 1996 жылы саат 18.00 де Қасым Өзезов колхозы Сметуллаев көшеси 18 жайда жасаушы Шымбай социаллық тамият бөлиминде есапшының жәрдемшиси 1977 жыл тууылған Жуманазаров Ахмет үйинен шығып кетип қайтып келмеген.

Урлық.

Беруний районы 9 декабрь 1996 жылы түнде Наурыз көшеси 17 жайда жа-

саушы Дамбы басқармасында ишпи, 1943 жылы тууылған Ерназаров Даулетиярдың үйиниң қапынын бузып, 2 дана гилемни хәм Интернационал марвинтафонни, Өзбекстан көшеси 14 жайда жасаушы Елликқала пахта заводинда ислейтуғын 1976 жылы тууылған Тилаев Фархад урлап кеткенлиги анықланды хәм усланды. Айғақлы затлар алынды.

Наркотик заттың табылуы

Нөкис қаласы, 13 декабрь 1996 жылы саат 19.30 да Октябрьдің 70 жыллығы көшеси 17 жайда жасаушы ағуыста жоқ 1964 жыл тууылған Алланов Дүйсенбайдың қалтасынан 7,5 гр гашиш табылды.

«АДАМ ХӘМ НЫЗАМ» ШӨЛКЕМЛЕСТИРИУШИЛЕР; Қарақалпақстан Республикасы Прокуратурасы, Әдиллик Министрлиги, Ишки ислер Министрлиги.

Бас редактор: Нарбай ТӨРЕБАЙ улы.

Редакцияның жәмийетлик кеңесгөйлери: Парахат АЙТНИЯЗОВ, Сейтназар ЕРЖАНОВ, Ботир МАТМУРАТОВ, Халмурза МАМУТОВ, Фархад НИЗАМОВ, Азат НУРЖАНОВ, Жанабай САДЫҚОВ, Жаңабай ШЫЛМАНОВ, Замира ШАМУРАТОВА, Ҳакимбой ХАЛИМОВ.

Мәкан жайымыз; Инд; 742000. Нөкис қаласы Гәрәзсизлик көшеси №44 жай, телефон; редактор; 4—47—59.